

Evropský sociální fond

Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti

Název projektu: Inovace studijního programu Ekonomie a hospodářská správa s
akcentem na internacionalizaci výuky, individuální práci se studenty a praxi.
CZ.2.17/3.1.00/33332

Globalizace

David Lipka, Ph.D.
KIE NF VŠE

Co víme?

- Bohatství společností je důsledkem lidského jednání a závisí na ekonomické svobodě a zejména respektu k soukromému vlastnictví
- Globalizace jako proces integrace světových trhů založený na volném pohybu zboží, služeb a výrobních faktorů by měl vést ke snížování chudoby na celém světě
 - Je tomu tak ve skutečnosti?
 - Neochuzuje globalizace chudé?
 - Nebere práci bohatým?
 - Neničí kulturu?
 - Neničí životní prostředí?

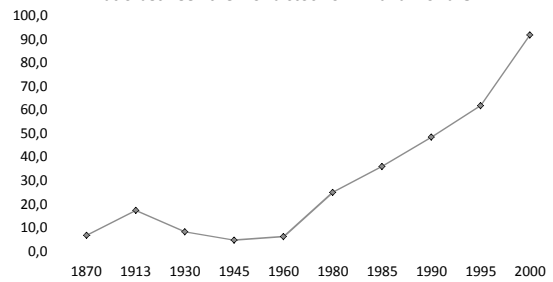
3 fáze globalizace:

- 1820 – 1915 první globalizace
- 1915 – 1945 deglobalizace
- 1945 – 2005 druhá globalizace

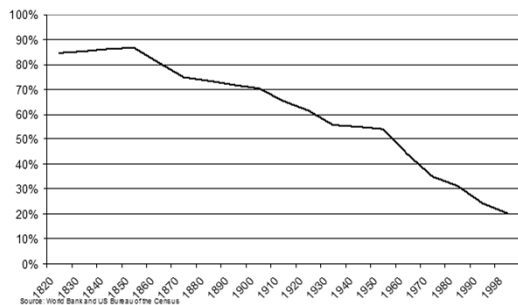
Ratio between world export of goods and GDP

Ratio between the world stock of FDI and world GDP

PROPORTION OF PEOPLE LIVING ON A DOLLAR A DAY IN WORLD POPULATION, 1820-1998

Obchod prospívá všem

- 1970 – 1990 průměrný růst:
 - Uzavřené industrializované země 0,74 %
 - Otevřené IZ 2,29 %
 - Uzavřené RZ 0,69 %
 - Otevřené RZ 4,49 %
- 90. Léta průměrný růst:
 - Neglobalizované země -1,1 %,
 - Globalizované země 5%
- **Přínosem je dovážet, vývoz je nákladem!**

7

Average rates of growth of per capita GDP
In developing countries

	1963-1973	1973-1985	1980-1992
Open to trade	6.9	5.9	6.4
Moderately open	4.9	1.6	2.3
Moderately protectionist	4	1.7	-0.2
Protectionist	1.6	-0.1	-0.4

8

Pracovní místa

- Práce je dostatek...
 - 19. st. 80 % Čechů v zemědělství, dnes 2%. Je zde tedy 78% nezaměstnaných?
 - USA: na každá 2 vyvezená pracovní místa v 90. letech vznikla 3 nová. Současně rostou mzdy.
 - Chudí (nejméně kvalifikovaní) Američané 1970: 52% příjmu na jídlo, oblečení a ubytování, dnes 37%.

9

Životní prostředí

- Teze: bohaté státy vyváží do RZ škodlivé provozy, lidé sice mají vyšší příjmy, ale horší životní prostředí.
- Není tak empiricky významné:
 - USA dováží více znečišťujícího průmyslu než vyváží.
 - Podíl zahraničních investic různých odvětví nezáleží na míře produkovaní ekologické zátěže.
 - Podle WB jsou největší znečišťovatelé na světě státní podniky

10

- ŽP je luxusní statek → životní prostředí se s ekonomickým růstem trvale nezhoršuje.
- „zelený strop“ – od jistého důchodu na hlavu roste poptávka po kvalitním životním prostředí. Závislost znečištění na důchodu má tvar obrácené U křivky.
- Grossman a Krueger: zelený strop na úrovni 5000 USD na obyv.
- WB – znečištění vody: klesá o 90 % při růstu důchodu z 500 USD na 20000 USD, klesá degresivně.

11

Kultura - příklady

- Rozvoj kultury je závislý na rozvoji obchodu (antika vs. středověk vs. renesance)
- Neexistuje nic jako původní kultura – každá kultura je syntetická
- Inuité v Kanadě
 - maskové sochy –
 - James Houston 1948

- Papua Nové Guinea
– totemy – až když železné nože
- Jižní Afrika umění Ndebele
– korálky – z Československa

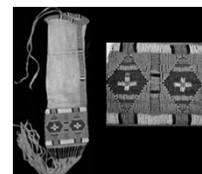
- Taneční hudba ze Zaire (DRK)
– 1920 – pracovní tábory, doly – lidé z různých kmenů, nový jazyk Lingala, kytara, saxofon, trubka, klarinet, kubánské vlivy, řecké vlivy, RaB

13

- Indiáni Kuna – ostrovy San Blas u Panamy
– Umění mola: blůzy z barevných látek – 18. st. od hugenotů

- Bubeníci z Trinidadu
– původně 50 galonové sudy
– od benzínu (2. sv. válka)

- Siuxové:
– Korálkové vzory na brašnách
– z kavkazských koberců

- Havajská kytara – slovenský imigrant Ján Dopjera žijící v Kalifornii:
“Dobro – good in any language!”

- Američtí indiáni:
– evropské pastele, látky, kovové ozdoby, korále, barvené příze (až průmyslově vyráběné barvy), zrcátka
– Proutěné výrobky – technika z Evropy, pravděpodobně Švédsko
- Všechny tyto výtvarné výrobky vznikly a rozvíjely se díky „komerční poptávce“ z bohatých zemí.

15

Kultura a homogenizace

- Globalizace nevede k homogenizaci kultur
- Klesá diverzita mezi zeměmi, roste diverzita uvnitř zemí.
– Paříž a Hong Kong - největší centra špičkové kuchyně mají také 2 největší pobočky Pizza Hut
- Existuje globální kultura – globální témata:
– Stravování, akční filmy (vs. Komedie)
- Lokální témata: literatura fikce, hudba (96% hudby v Indii je domácí, 81 % v Egyptě, 73 % v Brazílii)

16

- Kultury vznikají díky kontaktům a vzájemnému obohacování.
- Obchod však přináší bohatství a změnu životního stylu → změnu kultury.
- Kontakty se světem vedou ke vzrůstu kultury, současně s tím je však předurčen i její úpadek.
- Globalizace přináší větší diverzitu kultur v čase.

17